

UMĚLKYNĚ
PÍSMO

Nikolu písmo fascinuje: „Když se podíváte na kaligrafické dílo, nemusíte ho umět přečíst. I když nerozumíme, co je na papíru napsáno, umělecky na nás působí. Ale úplně jinak než obraz.“

Písmo

VEDE K DUŠI

Nikola Klanicová odmala psala lidem blahopřání a kroniky. Nikdy ji nenapadlo, že umí něco víc než ostatní. Ale umí. Ručním písmem dodává krásu dopisům, pozvánkám i etiketám. A na svém kurzu vás to taky naučí. Vyzkoušela *Dagmar Školoudová*

Krása písma Nikola propadla dávno. Milovala staré knihy, překreslovala si jejich písmena, pak si v Itálii našla za učitelku uznávanou kaligrafku, tedy umělkyni krasopisu, Monicu Dengo. Písmem si naplnila život. Můžete si u ní objednat svatební oznámení, vizitky, etikety, rodokmeny jako ze starých foliantů. Anebo kurz krasopisu. Zjistíte, že k tomu, abyste začala psát jako lidé staletí před námi, nepotřebujete nic zvláštního. „Stačí obyčejný papír A4, pravítko, tužka »dvojka«, úhloměr, ploché kaligrafické pero a velký stůl,“ vypočítává Nikola. Ale ještě jedna důležitá položka: čas. Tady se opravdu nedá pracovat rychle. Pořád dokola to musí zákazníkům vysvětlovat: „Lidé jsou zvyklí na počítače a tiskárny. Zadájí mi v pondělí tři sta obálek a chtějí je ve středu. Já ale jeden celý den strávím linkováním, další celý den pak mazáním linek a ještě taky těch tři sta adres musím napsat. To vážně nejde rychle, ale v tom je přece právě kouzlo věcí vyrobených ručně.“ Linkováním papíru začnete na kurzu i vy. „Uděláme si linky i okraje, každý sám, je to začátek lekce, který účastníkům umožní si vydechnout, uklidnit se z vnějšího světa,“ vysvětluje Nikola. Pak už přijde na řadu první tah. Víte, že při psaní rukou zapojujeme pět set svalů? A samozřejmě mozek. Takže – namočit do tuše, jemně otřít do ubrousku a udělat kratičkou čárku. „Vždycky seshora dolů. Nejen proto, že takhle

hrot nejlépe píše, ale i proto, že písmo pomyslně spojuje nebe a zemi,“ vysvětluje lektorka. Bibli se přece říká Písmo, a tak je celá naše evropská kultura postavena na psaní rukou. Vlastně bývala, dneska ho nahradily počítače a mobily. A chystají se prý čipy, které se voperují do těla a budou na dálku zaznamenávat naše myšlenky. Psát rukou, jaká zbytečnost, zdá se... S tím ale nesouhlasí nejen Nikola, ale taky grafoložka Štěpánka Čechová: „S čipem v těle by nevznikla skvělá publikace o grafologii Učebnice vědecké grafologie pro začátečníky. Tu napsal Vilém Schönfeld v koncentračním táboře. Zachovala se na motácích, a i když se konce války nedožil, mohl ji jeho přítel Pavel Eisner po válce zkompletovat. Čip v těle by jistě podléhal kontrole, a navíc – jak by člověk mohl psát po jeho vyjmutí?“

Spojitě psaní cvičí mozek

I kdyby to měly být jen nákupní seznamy nebo vzkazy na ledničku, bez kroužení písmen se snad neobejdeme. Tužkou, propiskou nebo perem a tuší na kurzu. Sedíme u stolu, vedle dřímá kocour, za okny se šeří a jsme jako písaři někde v klášteře. Zkoumáme, jak jsou předepsané tahy každého písmenka, S má tři, G čtyři. Úhel hrotu musí být dvacet stupňů, tím se písmo uncíala vyznačuje, tuše ani moc, ani málo. „Oni taky neměli všechno dokonalé, při studiu rukopisů vidím, jak to mají někdy odfláknuté,“ uklidňuje nás Nikola. Ona

„Psaní rukou vás zpomalí, dá vám čas myslet na to, co druhému člověku píšete, a třeba si to sdělení nakonec rozmyslet.“

sama by se prý taky jako písárka nechytala, protože písmo příliš upravuje podle svého. I v soukromí píše namáčecím perem, takže je navíc vidět, kdy hrot do tuše ponořila. „To by podle pravidel být nemělo, ale mně se to líbí. Pořád je vidět můj rukopis. Já se dvakrát stejně nepodepíšu ani v bance,“ směje se. Ale nad možností zavedení nového školního písma s oddělenými písmenky si zoufá: „Jsem zastánkyní spojitého psaní. Když oddělená písmenka sady Comenia Script viděl světový kaligraf Brody Neuschwander, řekl, že to přece není ruční písmo. A já souhlasím.“ Nejde jen o to, jak písmo vypadá. „Spojitě psaní cvičí ruce a mozek na jinou úroveň. Je to trénink rozpoznávání struktur, který zvyšuje inteligenci. Dětský mozek díky němu dokáže vidět jednotlivé věci, i když působí jako souvislá řada. Spojité písmo je vyšší vývojová forma písma.“ Z psaného písma se pozná ledacos. Od znalosti gramatiky po charakter, čímž se zabývají grafologové. „Čím dál častěji

se nám říká psychologové písma,“ poznamenává Štěpánka Čechová. „Písmo prozrazuje strukturu osobnosti, povahu, hodnotový žebříček i motivaci.“ Štěpánka by se nerada dočkala konce psané éry. „Písmo je úžasná schopnost zaznamenat, pro co se rozum, cit, duše rozhodne. Když někomu napíšete rukou, obsahuje v sobě text vaši energii, která má vztah k adresátovi. A když píšete něco pro sebe, posíláte energii sobě.“ Psaní rukou vás zpomalí. Výsledkem může být nádherná obálka, přání k svatbě, vyjádření lítosti nebo milostný dopis. Nebo taky nádherné hned být nemusí. „Taky mám dny, kdy se mi psaní nedaří a potřebuju pět cvičných papírů. Ale radím lidem inspirovat se víc u východních kultur. My Evropané očekáváme, že se kaligrafii naučíme hned. Oni vědí, že učít se umění kaligrafie je cesta na celý život.“

Kam jít na kurz?

Základy kaligrafie je úvodní kurz pro ruční psaní. Seznámíte se s kaligrafickým perem a písářským náčiním. Vyučujete se humanistické písmo a italka. Při psaní se dozvíte něco z dějin písmařství (www.krasopis.cz).

Tradiční kaligrafie učí ruční písmo v konzervativním stylu. Inspirací je hra barev ve starých rukopisech a vyučovaná uncíala a gotické písmo.

Současná kaligrafie vás bude učit se vyjádřit prostřednictvím ručního písma. Získáte informace o západní kaligrafii, psacím náčiní a výtvarných technikách.

Institut celostní grafologie nabízí kurzy grafologie, arteterapie a tvůrčího psaní. Naučíte se vybraný předmět nejen teoreticky, ale také prostřednictvím praktických cvičení a ukázek (www.grafologisis.cz).

Ruční práce

KRÁSNA PERA ZNÁSOBÍ POTĚŠENÍ

KOUZELNÁ SKŘÍŇKA
Kaligrafická sada Visconti Rembrandt (penshop.cz)

PIŠTE JAKO BALZAC
Jeho jméno nese limitovaná edice per Montblanc